

Központi Statisztikai Hivatal
Országos Statisztikai Tanács és a
Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testület

Az Országos Statisztikai Tanács (OST) és a Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testület (NSKT) 2023. október 5-ei együttes ülésének emlékeztetője

Jelen vannak:

- az Országos Statisztikai Tanács tagjai vagy helyetteseik,
- a Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testület tagjai vagy helyetteseik,
- Dr. Kincses Áron, a KSH elnöke,
- Horn Dániel, az OST elnöke,
- Dr. Valkó Gábor, a KSH elnökhelyettese, OST tag,
- Dr. Tóth Szabolcs, a KSH elnökhelyettese,
- a KSH főosztályvezetői vagy helyetteseik,
- OST Titkárság és NSKT Titkárság munkatársai.

Dr. Kincses Áron, a Központi Statisztikai Hivatal Elnöke és az **NSKT elnöke** 14 órakor köszöntötte a résztvevőket. Ezután felkérte **Horn Dánielt, az OST elnökét**, hogy vezesse le a két testület együttes ülését.

Az ülésen sor került a megbízólevelek átadására azoknak az új OST tagoknak a részére, akik a május 31-ei ülésen nem tudtak részt venni:

Dr. Lajtai György (a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács képviselőjében),

Dr. Gyergyák Ferenc (a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségének képviselőjében).

Horn Dániel elmondta, hogy a Magyar Közlöny 141. számában, 2023. október 4-én megjelent a miniszterelnök 87/2023. (X. 4.) ME határozata az Országos Statisztikai Tanács tagjának megbízatása megszűnésének megállapításáról és új tagjainak megbízásáról. Így **Dr. Valkó Gábornak** (a Központi Statisztikai Hivatal képviselőjében), mint az OST új tagjának is átadásra került a megbízólevele.

Megbízólevél átadására került sor az NSKT új tagjának, **Dr. Szászvai-Papp Gábornak** is (a Legfőbb Ügyészség képviselőjében).

Ezt követően **Horn Dániel** tájékoztatta a résztvevőket az alábbiakról:

Kérte, hogy az OST és NSKT tagjai csak abban a Testületben szavazzanak, amelyben szavazati joggal rendelkeznek. Felhívta a figyelmet arra, hogy az OST tagok helyetteseként részt vevők szavazati joggal nem rendelkeznek.

Felkérte a résztvevőket az ülés napirendjének elfogadására. Kérte, hogy aki nem ért egyet a napirenddel, jelezze azt. Észrevétel nem érkezett, a tagok által elfogadottnak minősült a napirend.

A napirend elfogadásra került. Az 1. napirendi pontnál határozathozatal volt szükséges, erre tekintettel megállapította, hogy mindkét testület határozatképes volt.

1. napirendi pont: Tájékoztató a 2024. évi Országos Statisztikai Adatfelvételi Programba tartozó elsődleges és másodlagos adatforrásokról - OSAP 2024 évi tervezete

Előterjesztő: Dr. Nagy Eszter, a KSH Statisztikai koordinációs és jogi főosztály vezetője

Dr. Nagy Eszter ismertette az OSAP 2024. évi tervezésének eddigi lépéseit, kiemelve a 2023. május 17-én és 18-án megtartott OSAP fórumot a Hivatalos Statisztikai Szolgálat (HSSz) szervei és a KSH részére, amelyen áttekintésre kerültek az OSAP tervezés főbb szakaszai, a tervezés főbb szempontjai, sor került gyakorlati tapasztalatok megosztására a tervezési munka megkönnyítése érdekében.

Ezt követően két tervezési körben zajlott le a 2024. évi OSAP összeállítása, amelynek eredményeképpen összeállt a napirend tárgyát képező tervezet. Ismertette az OSAP Korm. rendelet tartalmát, a főbb változásokat:

Az OSAP Korm. rendelet 2024. évre tervezett adatgyűjtéseinek száma: **198 db**, a statisztikai célú adatátvételek száma: **8 db**. A tavalyi évhez képest csökkent az adatgyűjtések száma, amely tehercsökkenést jelent az adatszolgáltatók számára.

Az adatgyűjtések tárgyát tekintve továbbra is túlsúlyban vannak a gazdasági témakörű adatgyűjtések. Ezt követően röviden ismertetésre kerültek a tervezés legfőbb szempontjai. Dr. Nagy Eszter kiemelte az adminisztratív adatforrások felhasználását, a kérdőívek egyszerűsítését, a felhasználói igények figyelembe vételét.

Ismertette a 2024. évi OSAP-ból szünetelés vagy megszűnés miatt kikerülő, az új és újra elrendelésre kerülő adatfelvételeket, illetve az OSAP Korm. rendeletből kikerülő és más fejezetbe átkerülő adatfelvételeket.

Az OSAP Korm. rendeleten kívüli, 2024. évre tervezett adminisztratív adatátvételeiről elmondta, ezek száma: **308 db**, ebből a HSSz szerveinek elrendelésébe tartozik **40 db**, a KSH elrendelésébe tartozik **268 db**.

A KSH által 2024. évre tervezett önkéntes adatgyűjtéseket is röviden bemutatta, kiemelve az Időmérleg felvételt. A 2024. évre tervezett önkéntes adatgyűjtések száma: **9 db**.

Dr. Nagy Eszter az OSAP tervezéssel kapcsolatos további feladatok, tennivalók összegzésével zárta előadását.

Az OST-NSKT ülést követően kerül sor az OSAP Korm. rendeleti részre vonatkozó Kormány előterjesztés összeállítására és a közigazgatási egyeztetés lefolytatására.

Októberben zajlik le a HSSz egymás közötti adatátvételeinek aktualizálása, valamint az OSAP teljesülés elemzés egyeztetése és közzététele. A végleges Program 2023. december közepén kerül közzétételre a KSH honlapján.

Lajtai György (NGTT képviselőként) kérdése, hogy van-e arról összesített kimutatás, hogy mely adatgyűjtések kerülnek nyilvánosságra a KSH honlapján; A 2335 „Az élelmiszeripar pénzügyi mutatóinak alakulása” című adatgyűjtés megszüntetése kapcsán tett fel kérdést, a pénzügyi adatok 3-4 hónappal később nyilvánosak a NAV-nál. További kérdése volt, hogy az egyes élelmiszeripari cégek adatai is nyilvánosak lesznek-e.

Dr. Nagy Eszter válaszában kifejtette, hogy az, hogy milyen adatfelvételek, milyen adatkörökre kiterjedően szerepelnek az OSAP-ban, a KSH honlapján nyilvánosan elérhető és kereshető.

Azt, hogy a KSH milyen adatai jelennek meg egyrészt a KSH Tájékoztatói naptárából lehet megtudni, amely tartalmazza a kiadványok megjelenési időpontjait. Másrészt a KSH honlapon a Stadat táblák adatkörei kereshetőek. Az említett adatfelvétel nem a KSH adatfelvétele, az AKI Agrárközgazdasági Intézet (AKI) fejezetébe tartozik.

Az, hogy milyen adminisztratív adatok kerülnek felhasználásra az adatátvételekben jelennek meg.

Demeter Edit (AKI képviselőjében) kifejtette, hogy májusban kiadásra került egy előzetes adat a 2235 sz. adatfelvétel keretében, ugyanakkor a cégek mérlegadatait májusban zárják. Így az adatgyűjtésből származó adatok csak egy főbb tendenciát tudtak jelezni az élelmiszeripart illetően. Tudomása szerint augusztusban vagy szeptemberben a NAV honlapján rendelkezésre állnak egyenként, cégenként a mérlegadatok.

Lajtai György (NGTT) kérdése, hogy az élelmiszerágazati adatok ágazati összesítésben vagy cégenként kerülnek közzétételre.

Demeter Edit (AKI) elmondta, hogy az AKI-nál előzetes ágazati adatok állnak rendelkezésre.

Bognár Andrea (NAV képviselőjében) hozzátette, hogy a NAV honlapján nem, de a Céginformációs Szolgálatnál elérhetőek a mérleg adatok. Itt a beszámoló adatokat egyesével le lehet kérni és hozzá lehet jutni ezekhez az adatokhoz.

Az 1. napirendi ponthoz kapcsolódó szavazás eredménye alapján a 2024. évi Országos Statisztikai Adatfelvételi Program tervezetét az OST tagsága és az NSKT tagsága is egyhangúan elfogadta.

2. napirendi pont: Tájékoztató a 2022. évi OSAP teljesüléséről

Előterjesztő: Dr. Zavagyák Andrea, a KSH Statisztikai koordinációs és jogi főosztály, Statisztikai koordinációs osztály vezetője

Dr. Zavagyák Andrea előadásának bevezetőjében tájékoztatást adott arról, hogy:

- a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény (Stt). és egyéb jogszabályok alapján 2022-ben 556 élő adatfelvétel végrehajtását rendelte el az OSAP, ebből 315 adatátvétel (AÁ) és 241 adatgyűjtés (AGY) volt.
- Az 556 db adatfelvétel megoszlása (315 db AÁ, 241 db AGY; ebből: 156 db KSH elrendelésében lévő AGY, 85 db a HSSz elrendelésében, 274 db KSH elrendelésében lévő AÁ, 41 db a HSSz elrendelésében)

Az adatfelvételek végrehajtása a legtöbb esetben megkezdődött a teljesülési kérdőívek visszaküldéséig, azonban a teljes adat-előállítási folyamat számos esetben nem ért véget, még különböző szakaszában tartott a kérdőív kitöltésekor. Ilyenkor az előző évi adatokat kérdezte meg a KSH a kitöltő szervektől. Az előző évhez képest szerkezeti változás nem történt, látszólag az elmozdulás az adatátvételek irányába, azok számának növekedése miatt. Az adatgyűjtések száma lassú csökkenést mutat. A 2022-es OSAP-ban már megjelennek a minisztériumokat érintő hatásköri változások, megnevezések változása formájában is.

Ismertette az adatfelvételek megoszlását darabszám szerint a HSSz KSH-n kívüli tagjai között.

Az adatgyűjtések megoszlása az adatszolgáltatói kör szerint is bemutatásra került az előadásban. A legtöbb adatgyűjtés adatszolgáltatói 10-99 között voltak 2022. évben.

Ezt követően az adatátvételeket érintő tényezők vizsgálatára került sor.

Az adatátvételek beérkezési megoszlása kapcsán Dr. Zavagyák Andrea kiemelte, hogy az adatátvételek 97%-a határidőre teljesített volt.

Az adminisztratív adatok felhasználása kapcsán Dr. Zavagyák Andrea arról adott tájékoztatást, hogy elemzési célra 38%-ukat, az adatgyűjtés helyettesítésre az adatátvételek 22%-át használják a HSSz-ben, míg ellenőrzési céllal az adatátvételek 18%-át használták fel.

Az adatok publikálásával kapcsolatban kiemelte, hogy az online megjelenések túlsúlya tapasztalható. A vizualizációs eszközök közül kiemelkednek a grafikonos megoldások, valamint a táblázatos forma.

Bemutatásra kerültek továbbá az előadás során az előállított statisztikai adatállományok jellemző felhasználói (elsősorban a közigazgatás és a kutatók, illetve a média), a tudományos vagy tájékoztatási célú adatkidadások átvevői, a KSH esetében az adatkidadások leggyakoribb típusai, a minőség javítását segítő eszközök megoszlása (főként a validálás, editálás és ellenőrzés) valamint a visszacsatolás formája az adatszolgáltatók/adatgazdák felé (konzultáció, elektronikus forma, késztermék megküldése). Kiemelte, hogy a HSSz szerveknél 79 esetben megvalósult, 38 esetben nem valósult meg adatkérés az adatfelvételekből előállított adatokból.

A 2022. évi OSAP teljesülés elemzés egyeztetésére, írásbeli véleményeztetésére a KSH-n és a HSSz-en belül októberben kerül sor, véglegesítés után a KSH honlapján kerül közzétételre.

3. napirendi pont: Tájékoztatás az akkreditációkról

Előterjesztő: Dr. Nagy Eszter, a KSH Statisztikai koordinációs és jogi főosztály vezetője

Dr. Nagy Eszter előadásában elsőként az akkreditációs eljárások alapjaira tért ki. Egyrészt az akkreditációs eljárások jogszabályi alapjául szolgál a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény 3-6. §-a, valamint a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény végrehajtásáról szóló 184/2017. (VII. 5.) Korm. rendelet 1-11. §-a. Másrészt az eljárások alapját képezi a Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexe is, amelynek célja: a hivatalos statisztikai tevékenységben részt vevők feladatainak egységesítése, összehangolása, az alapelvek és a jó gyakorlatok lefektetése.

Ezt követően az akkreditáció céljának ismertetésére került sor:

- Elsődleges és legfontosabb cél a hivatalos statisztikai tevékenység intézményi hátterének, a hivatalos statisztika fejlesztését, előállítását és közzétételét támogató statisztikai adat-előállítási folyamatoknak és az azok eredményeként előállított statisztikai termékek minőségének a javítása.
- Ennek érdekében az értékelt szervezetek irányában támasztott kritériumoknak, konkrétan a Kódexnek minél magasabb szinten való megfelelést kell előmozdítani, a konkrét elvárásoknak történő megfelelés szintjének ellenőrzése és fejlesztési intézkedések kitűzése révén.
- Az első körben megállapított ajánlásokra tett fejlesztési intézkedések megvalósulásának vizsgálata.

Dr. Nagy Eszter ezt követően bemutatta az akkreditációs eljárás szakaszait.

Az első szakasz az Önértékelési szakasz, amelynek során az értékelt szervezet önértékelő kérdőívet tölt ki a Kódex összes alapelveinek és azokon belüli ismérveinek történő megfelelésről.

Ezt követi a Szakértői vizsgálat szakasza, amelyben az önértékelés mellé belép a külső audit nézőpontja.

A KSH által vezetett szakértői névjegyzékből a KSH elnöke által választott háromtagú szakértői bizottság (Akkreditációs Bizottság) végez értékelési tevékenységet.

A harmadik szakasz a Vizsgálati jelentés elkészítési szakasza, az Akkreditációs Bizottság elkészíti Jelentését, amelyet egyeztetéseket követően a KSH Elnökének ad át, az akkreditációról szóló döntéshozatal érdekében.

Végül, az akkreditációs jelentés és a döntés utáni szakaszban az értékelt szervezetek a jelentésben foglalt ajánlásokra fejlesztési intézkedéseket dolgoznak ki, amelyekkel kapcsolatban a KSH részéről nem történik külön jóváhagyás, azonban egyeztetés igen.

Majd összefoglalta az eljárás szereplőivel kapcsolatos tudnivalókat.

Az értékelt szervezetnél: az akkreditációs kapcsolattartó koordinálja a teljes eljárást, felel az önértékelő kérdőív kitöltésért, szervezi a helyszíni látogatást. Emellett az eljárásban az értékelt szervezet részéről a különböző statisztikai területhez kapcsolódó szakértőknek is fontos szerepük van a kérdőív kitöltésében és a helyszíni vizsgálat során.

Akkreditációs Bizottság: három tagból tevődik össze egy Bizottság, közülük egy tag a Bizottság elnöke. Összetételüket tekintve vegyesen tevődik össze a HSSz tagok, illetve KSH-s szakértők közül. Ehhez frissíteni szükséges a korábbi szakértői névjegyzéket, ami az Akkreditációs Bizottságok lehetséges szakértő tagjait listázza. Az akkreditációs névjegyzék összetételét a KSH Elnöke a Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testület tájékoztatását követően hagyja jóvá és hozza nyilvánosságra a KSH honlapján. Az egyes konkrét eljárásokra a háromfős Akkreditációs Bizottságok tagjait a KSH Elnöke kéri fel, megbízólevéllel. Minden Akkreditációs Bizottságba legalább egy, a KSH-n kívüli HSSz tagtól jelölt szakértő kerül felkérésre.

KSH Statisztikai koordinációs osztály: Az akkreditációs eljárások végrehajtásának teljes körű koordinációját a KSH Statisztikai koordinációs osztályának munkatársai végzik.

KSH Elnöke: dönt az akkreditációról.

Dr. Nagy Eszter előadása végén tájékoztatást adott az akkreditációval kapcsolatos eddigi lépésekről valamint kitért a jövőbeni további feladatokra is.

Kiemelte, hogy egy személyes workshop keretében a KSH és az NSKT tagjaival 2023. júliusában kezdetét vette a felkészülés a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjainak akkreditációjára. Az eljárás tervezetten 2025. első félév végéig tart.

Az akkreditációs eljáráshoz kapcsolódó további feladatokról egyeztetett a KSH a HSSz tagokkal 2023. júliusában: A KSH ebben a véleményezési körben rögzítette a további észrevételeket a már módosított önértékelő kérdőívvel és a módszertani útmutatóval kapcsolatban, és véglegesítette a dokumentumokat.

A HSSz tagok szakértőket delegáltak a névjegyzékbe: figyelembe véve a Vhr-ben rögzített személyi feltételeket, illetve a leterhelést, amit az eljárás jelent. A gyakorlat szerint egy, legfeljebb két eljárásban történik részvétel. A KSH-ban még zajlik a szakértők toborzása.

A KSH továbbá javaslatot kért a HSSz tagoktól, hogy mikor lenne legideálisabb az eljárás lefolytatása az egyes szervezeteknél. Ezeket össze kell hangolni, hogy időben a KSH számára is egyenletesen oszoljon el a teher, ezért több lehetséges időszavat is kért a KSH megjelölni.

A HSSz tagok kijelölték az akkreditációs kapcsolattartójukat. Korábbi gyakorlat szerint az NSKT-tag vagy az általa delegált kolléga látta el ezt a feladatot, amely nagyon fontos az eljárás teljes koordinálása szempontjából.

Az oktatások szervezése is folyik. A KSH felmérte a HSSz tagok igényét: jelenléti, e-learning vagy rövid konzultációs oktatáson szeretnének-e részt venni. 2023 novemberében a szakértők és kapcsolattartók számára is tart oktatást a KSH, akkor is, ha a résztvevők már szereztek tapasztalatot a megelőző eljárás alkalmával.

Dr. Kincses Áron, a KSH Elnöke hozzáfűzte, öt évvel ezelőtt kezdődött meg az akkreditáció, amely minőségi ugrást jelentett, ajánlások kerültek megfogalmazásra a HSSz tagjai részére. Az akkreditáció megléte vagy megújítása nem automatikus folyamat lesz, az elsődlegesen a megfogalmazott korábbi ajánlásra tett fejlesztési intézkedések megvalósulásának ellenőrzésén fog alapulni.

Dr. Kincses Áron ismertetett egyéb, közérdeklődésre számot tartó információkat:

1. TEÁOR átállás:

A TEÁOR a Gazdasági Tevékenységek Egységes Ágazati Osztályozási Rendszere; a KSH szakmai felelősségében lévő, a teljes gazdaságban előforduló gazdasági tevékenységeket lefedő statisztikai osztályozás. Nemzetközi szinten harmonizált, azonos az európai szintű NACE osztályozással.

Az 1893/2006/EK rendelet alapján 2008. január 1-jétől a TEÁOR'08-at alkalmazzuk. Az Európai Bizottság (EU) 2023/137 felhatalmazáson alapuló rendelete szabályozza a jelenleg hatályban lévő NACE Rev.2. osztályozás módosítását, mely szerint 2025. január 1-én a NACE Rev.2.1, azaz TEÁOR'25 lép életbe.

A revíziót indokoltá teszi, hogy a közelmúltban végbement strukturális, tudományos és technológiai fejlődés következtében új gazdasági tevékenységek jelentek meg, a régebbiek pedig átalakultak, vagy akár meg is szűntek.

A TEÁOR átállás közvetlenül érinti a Hivatalos Statisztikai Szolgálat szinte valamennyi szereplőjét, továbbá széleskörűen alkalmazzák a közigazgatásban is, így a különféle közigazgatási alapnyilvántartásokban, például a cégnyilvántartásban, az adóalany-nyilvántartásban, az egyéni vállalkozók nyilvántartásában. Ezen felül számos (több, mint 200) jogszabály a tevékenységek azonosítására a TEÁOR kódokat használja, és ennek mentén határoz meg különböző részletszabályokat pl. képzettségi előírásokra, adózási szabályokra vonatkozóan.

A TEÁOR átállás a KSH egy kiemelt projektje, melynek keretében több szakértői munkacsoport is alakult a különböző területeken (nómenklatúrák, regiszterek, jog, idősorok, kommunikáció) végrehajtandó feladatokra. A KSH a NAV-val és az OBH-val külön-külön is egyeztetni fog a közeljövőben. Elnök úr kérte, hogy a HSSz szervei a következő évi munkájuk során, a zökkenőmentes átállás érdekében tekintsék át a TEÁOR érintettségű jogszabályait, nyilvántartásait, adatgyűjtéseiket. Az átállást segítő a KSH a rendelkezésre álló információkat (TEÁOR'08-TEÁOR'25 fordítókulcs, TEÁOR'25 struktúra, tartalom) hamarosan feltölti a honlapjára, illetve igény esetén el is tudja küldeni a HSSz tagjainak.

2. A KSH megkezdte a felkészülést az EU soros elnökséggel kapcsolatban, a Statisztikai Munkacsoportot a KSH vezeti majd.

3. Publikálásra kerültek a 2022. évi Népszámlálás adatai:

2023. szeptember 26-án, kevesebb, mint 10 hónappal a népszámlálás lezárulta után, közzétételre kerültek a 2022. évi népszámlálás végleges adatai. Ez a népszámlálási adatok megjelenésének utolsó felvonása, először februárban jelentek meg előzetes adatok a vármegyék szintjén, majd júniusban már településszinten kerültek közlésre előzetes népesség adatok és a lakásállomány részletes jellemzői. Most elérhetővé váltak a népesség részletes jellemzői is. Országos és területi megoszlásban település szint mélységig összehasonlíthatók az elmúlt három népszámlálás adatai a KSH honlapján a népszámlálás tájékoztatósi adatbázisában, ahol felhasználóbarát felületen, egyéni igények szerint végezhető lekérdezések. Az adatok felhasználását a KSH TIMEA interaktív térképes adatbázisának népszámlálási térképei segítik. A legfontosabb adatok pedig természetesen hagyományos, táblázatos formában is elérhetőek. A nagy igényre tekintettel az adatbázisok december 6-tól kutatás céljából is rendelkezésre állnak majd.

4. KSH STATISZTIKAI Akadémia:

2023 őszén a Központi Statisztikai Hivatal „KSH Stat Akadémia” címmel tematikus kurzussorozatot indított a közigazgatás és az állami intézmények dolgozói számára.

A KSH szeptember 26. és október 25. között 13 napon át tartó, 38 előadást tartalmazó program keretében kívánja az adathasználóit, partnereit abban segíteni, hogy a szolgáltatott adatállományokat, statisztikai adatokat még hatékonyabban és széleskörűen használhassák saját szakterületükön, ezzel is támogatva a döntéshozatali folyamatokat.

Összesen 11 közigazgatási és állami intézmény munkatársai kaptak meghívást.

A létszámot tekintve több mint 270 fő regisztrált. Számos esetben egy fő több kurzuson is részt vesz.

Ezt követően Horn Dániel, az OST elnöke tájékoztatást adott arról, hogy az emlékeztetővel együtt az előadás anyagait elektronikus úton az OST és NSKT Titkárság munkatársai megküldik a tagok részére, valamint arról is, hogy a következő ülés várhatóan november végén vagy december elején kerül megtartásra. Ennek konkrét időpontjáról a későbbiekben a Titkárságok bővebb tájékoztatást adnak. Végezetül Dr. Kincses Áron és Horn Dániel megköszönte a tagok és a jelenlévők részvételét, munkáját és bezárták az ülést.

Budapest, 2023. október

Horn Dániel
az OST elnöke

Mezősiné Rózsár Erika
az OST titkára

Dr. Kincses Áron
az KSH elnöke

Dr. Nagy Eszter
az NSKT titkára

Az emlékeztetőt kapják:

Dr. Kincses Áron, a KSH elnöke

Dr. Valkó Gábor, a KSH elnökhelyettese, OST tag

Dr. Tóth Szabolcs, a KSH elnökhelyettese

Ádám Dénes, a KSH elnökhelyettese

az OST és NSKT tagjai és állandó meghívottjai